

GATAVĪBA UN RĪCĪBA DABAS KATASTROFU IZRAISĪTĀ NEGADĪJUMĀ

Atbilstoši Valsts civilās aizsardzības plānā noteiktam riska novērtējumam, VKM plānā ar terminu dabas katastrofas tiek saprasti sekojoši apdraudējumi:

- hidroloģiskie – pali un plūdi, vējuzplūdi;
- meteoroloģiskie – lietusgāzes (ilgstošas lietavas, pērkona negaiss) un krusa, vētras (vēja brāzmas), krasas vēja brāzmas, viesuļi;
- klimatoloģiskie – stiprs sals, sniegs, putenis, apledojums, slapja sniega nogulums, karstums, sausums.

Katastrofas pārvaldītājs, lēmuma pieņēmējs un par izpildi atbildīgās institūcijas dabas katastrofas gadījumā noteiktas Valsts civilās aizsardzības plānā.

VKM plāna 4.pielikuma “Gatavība un rīcība dabas katastrofu izraisītā negadījumā” mērķis ir noteikt veselības nozares institūciju rīcību un sadarbību ar citu nozaru iesaistītajām institūcijām dabas katastrofas un to izraisītu ĀS gadījumā, lai mazinātu postošo ietekmi uz iedzīvotāju veselību.

VKM plāna 4.pielikuma uzdevumi:

- noteikt, kā notiek informācijas apmaiņa starp veselības nozares institūcijām;
- sniegt raksturojumu ĀS reaģēšanas režīmiem;
- noteikt rīcības pasākumus, lai mazinātu dabas katastrofu ietekmi un sekas.

Plānošana/preventīvie pasākumi

Tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai novērstu vai mazinātu apdraudējuma/ĀS draudus.

Situācijas apraksts: nav konstatēts dabas katastrofas izraisīts apdraudējums.

Stratēģiskās darbības:

- Plānot iesaistīto institūciju rīcību dabas katastrofas ietekmes izraisītiem negadījumiem un ĀS, t.sk., veikt personāla apmācību.
- Nodrošināt informācijas saņemšanu par dabas katastrofu monitoringa rezultātiem.
- Plānot un uzturēt medicīnisko (zāles, IAL) resursu rezerves valsts, nozares un institūciju (ārstniecības iestādes, t.sk. ilgtermiņa sociālās aprūpes institūcijas, kas nodrošina ārstniecības procesa) līmenī.
- Plānot un veidot veselības nozares cilvēkresursu attīstības stratēģiju.
- Izstrādāt veselības profilakses un rīcības pasākumus iedzīvotājiem rīcībai dabas katastrofas gadījumos.
- Plānot laboratoriju iesaistīšanu, lai uzraudzītu un kontrolētu epidemioloģisko drošību un vides veselību, dzeramā ūdens un peldūdeņu nekaitīgumu, ieskaitot līgumu slēgšanu, paraugu loģistiku, operatīvu datu sniegšanu par testēšanas rezultātiem.
- Nodrošināt profesionāļu metodisko atbalstu, mācības un sabiedrības izglītošanu.

1. Ārkārtas situācijas režīmu raksturojums

Gatavības reaģēšanas režīms

Tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai sagatavotos nepieciešamajai rīcībai dabas katastrofu izraisīta apdraudējuma gadījumā.

Situācijas apraksts: saņemta informācija par dabas katastrofas apdraudējuma iespējamību. Dabas katastrofas iestāšanās laikā Latvijā, nav nepieciešams realizēt darbības, kas pārsniedz ikdienā noteiktās funkcijas un uzdevumus, kā arī saslimušo, cietušo skaits nerada papildu slogu veselības aprūpes pakalpojuma nodrošināšanai.

Stratēģiskās darbības:

- Nodrošināt informācijas saņemšanu 24/7 un apziņošanas mehānisma aktivizēšanu veselības nozarē.
- Nodrošināt sabiedrības un veselības nozares institūciju informēšanu par konkrētās situācijas riska novērtējuma rezultātiem un nepieciešamo sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu veikšanu.
- Sekot kompetento institūciju sniegtai informācijai par situācijas monitoringu, prognozēšanu un modelēt iespējamās attīstības scenārijus veselības nozarē.
- Apzināt pieejamos un prioritāros valsts, nozares, institūciju resursus un aktualizēt pieprasījuma/izsniegšanas algoritmus.
- Proaktīva komunikācija ar sabiedrību, dezinformācijas apkarošana.
- Pastiprināta saslimšanas gadījumu/cietušo uzskaitē, kuru veselības stāvokli tieši ietekmējis dabas katastrofas apdraudējums.
- Laboratoriju iesaistīšanās, lai uzraudzītu un kontrolētu epidemioloģisko drošību un vides veselību, dzeramā ūdens un peldūdeņu nekaitīgumu dabas katastrofas apdraudējuma gadījumā.

Ārkārtas reaģēšanas režīms

Tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai mazinātu vai likvidētu postošos apstākļus un to izraisītās sekas, novērstu vai mazinātu kaitējumu cilvēkiem, videi un īpašumam. Nepieciešams ieviest kontroles pasākumus pastiprinātā režīmā un/vai noteikt veselības aprūpes pakalpojuma nodrošināšanas izmaiņas un/vai noteikt citus pasākumus, lai mazinātu postošo ietekmi uz veselības aprūpes pakalpojuma sniegšanu, iedzīvotāju veselību.

Situācijas apraksts: Dabas katastrofas iestāšanās, kuras seku mazināšanai ir nepieciešams aktivizēt darbības, kas pārsniedz ikdienā noteiktās funkcijas un uzdevumus.

Stratēģiskās darbības:

- Pasākumi, kas minēti iepriekšējos ĀS reaģēšanas režīmos.
- Nodrošināt VM ārkārtas vadības grupas darbību un situācijas koordināciju.
- Noteikt un nodrošināt saslimšanas gadījumu/cietušo uzskaiti un informācijas monitoringu par veiktajiem pasākumiem dabas katastrofas seku mazināšanai un novēršanai veselības nozarē.
- Laboratoriju iesaistīšanās, lai uzraudzītu un kontrolētu epidemioloģisko drošību un vides veselību, dzeramā ūdens un peldūdeņu nekaitīgumu dabas katastrofas apdraudējuma gadījumā.
- Noteikt prioritāro veselības aprūpes pakalpojumu nepārtrauktību, kas tiks realizēta ārkārtas situācijas laikā atbilstoši resursu pieejamībai un situācijai (neatliekamā medicīniskā palīdzība, akūtā palīdzība, dzīvību glābjošās operācijas u.c.)
- Noteikt resursu sadali starp iesaistītajām institūcijām atbilstoši noteiktajām prioritātēm un situācijai.
- Informācijas un rekomendāciju sniegšana par veselības aprūpes un sabiedrības veselības jautājumiem sabiedrībai, pašvaldībām, izglītības, labklājības un citām institūcijām.

Ārkārtas situācija veselības nozarē

Tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai mazinātu vai likvidētu postošos apstākļus un to izraisītās sekas, novērstu vai mazinātu kaitējumu cilvēkiem, videi un īpašumam. Nepieciešams ieviest kontroles pasākumus pastiprinātā režīmā un/vai noteikt veselības aprūpes pakalpojuma nodrošināšanas izmaiņas un/vai piesaistīt papildus resursus veselības

aprūpes sistēmai un/vai noteikt citus pasākumus, lai mazinātu postošo ietekmi uz veselības aprūpes pakalpojuma sniegšanu, iedzīvotāju veselību.

Situācijas apraksts: dabas katastrofa Latvijā, kuras seku mazināšanai ir nepieciešams aktivizēt darbības, kas pārsniedz ikdienā noteiktās funkcijas un uzdevumus, kā arī būtiski ietekmē veselības aprūpes pakalpojuma nodrošināšanu.

Stratēģiskās darbības:

- Pasākumi, kas minēti iepriekšējos ĀS reaģēšanas režīmos.
- Nodrošināt prioritāro veselības aprūpes pakalpojumu nepārtrauktību ĀS laikā (neatliekamā medicīniskā palīdzība, akūtā palīdzība, dzīvību glābjošās operācijas u.c).
- Nodrošināt resursu sadali starp iesaistītajām institūcijām atbilstoši noteiktajām prioritātēm.
- Nodrošināt krīzes komunikāciju ar sabiedrību veselības nozares kompetences jomā.
- Ieviest veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanas ierobežojumus (saglabājot tos veselības aprūpes pakalpojumus, kuri ir dzīvību glābjošie un kuriem nepieciešams nodrošināt terapijas nepārtrauktību).

Atjaunošanas pasākumi

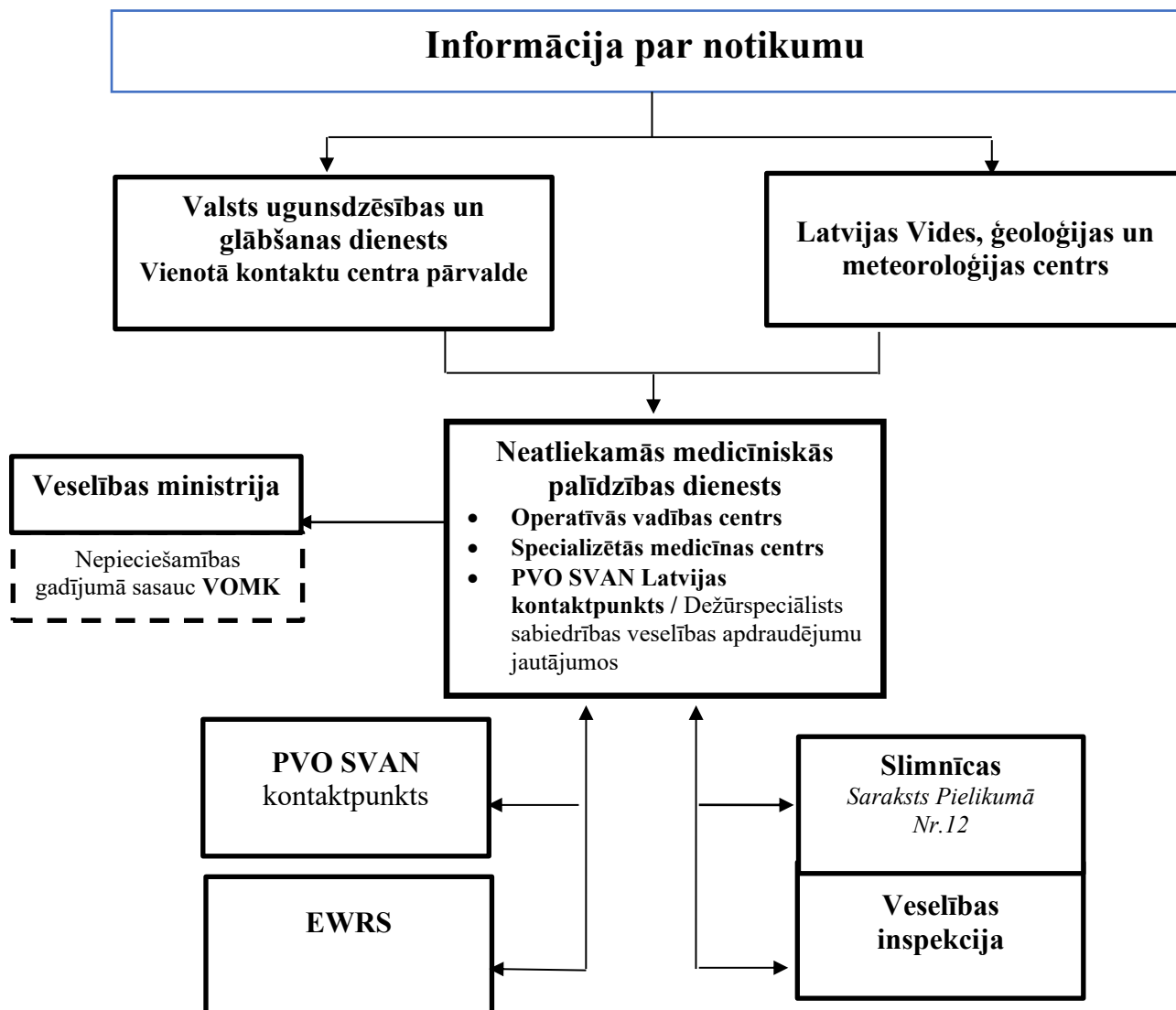
Tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai pēc dabas katastrofas apdraudējuma /ĀS atjaunotu veselības aprūpes pakalpojuma nodrošināšanu ikdienas režīmā un noteiktu pasākumus, kuri jāpielāgo un jāievieš ikdienas režīmā.

Situācijas apraksts: dabas katastrofas ĀS ir mazinājusies un veselības aprūpes pakalpojumu kapacitāte vairs netiek pārsniegta.

Stratēģiskās darbības:

- Pakāpeniski nodrošināt veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu ikdienas režīmā.
- Pakāpeniski pārtraukt noteiktās cietušo/saslimušo uzraudzības/ziņošanas aktivitātes, kas nav nepieciešamas.
- Izvērtēt veikto darbību efektivitāti apdraudējuma/ĀS laikā.

1. Informācijas apmaiņas un reaģēšanas aktivizācijas shēma

2. Plānošanas/preventīvie pasākumi veselības nozares gatavības stiprināšanai dabas katastrofas apdraudējuma un ārkārtas situācijas gadījumā

Plānošanas/preventīvie pasākumi

Tēma	Pasākums	Vadošā institūcija	Līdzatbildīgie
Vadība un koordinācija	Regulāri aktualizēt VKM plāna 4.pielikumu "Gatavība un rīcība dabas katastrofu izraisītā negadījumā".	NMPD	SPKC, VI, NVD, ZVA
	Piedalīties pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisijas darbā, sniegt atbalstu sadarbības teritoriju civilās aizsardzības plāna pilnveidošanā un aktualizācijā.	CAK pārstāvji no VM padotības iestādēm un ārstniecības iestādēm	
	Ne retāk, kā 1x gadā izvērtēt esošos normatīvos aktus, kas reglamentē veselības nozares institūciju pienākumus un rīcību dabas katastrofas apdraudējuma un ĀS gadījumā. Nepieciešamības gadījumā tos aktualizēt, ņemot vērā iepriekšējā apdraudējumā vai ĀS identificētos riskus un apgrūtinājumus, nodrošinot rīcību, un mācību laikā gūtos secinājumus.	VM	NMPD, SPC, VI, NVD, ZVA
	Sniegt informāciju visām iesaistītajām institūcijām par VKM plāna 4.pielikumā "Gatavība un rīcība dabas katastrofas izraisītā negadījumā" noteiktiem uzdevumiem un sadarbības mehānismiem efektīvai apdraudējuma/ĀS pārvaldīšanai.	NMPD	
	Organizēt un piedalīties mācībās un mācību treniņos, t.sk. starptautisko organizāciju un starpvalstu rīkotajās mācībās par dabas katastrofas apdraudējumu radītās ietekmes un seku pārvarēšanai veselības nozarē.	VM, NMPD, SPC	Iesaistītās institūcijas
Komunikācija / sabiedrības informēšana	Uzturēt ieteikumus iedzīvotājiem par veselības profilakses un rīcības pasākumiem dabas katastrofas apdraudējuma gadījumā un nodot informāciju LVĢMC un citām institūcijām, kas apkopo un publicē informāciju iedzīvotājiem.	NMPD	
	Noteikt un apmācīt runas personas – atbilstošajā jomā kompetentus veselības aprūpes pārstāvjus, kuriem sabiedrība uzticas un kuras ir atpazīstamas.	VM	Iesaistītās institūcijas
	Veikt mediju monitoringu un nodrošināt reaģēšanu uz baumām un viltus ziņām.	Visas institūcijas	Iesaistītās institūcijas
Informācijas apmaiņa starp institūcijām	Aktualizēt informācijas apmaiņas kārtību VKM plāna 4.pielikumā "Gatavība un rīcība dabas katastrofu izraisītā negadījumā" veselības nozares institūciju un ārstniecības iestāžu starpā dabas katastrofas apdraudējuma un ĀS gadījumiem.	NMPD	
	Nodrošināt visu iesaistīto institūciju kontaktinformācijas aktualizāciju ne retāk kā 1x gadā.	NMPD	

Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumi	Aktualizēt ieteikumus iedzīvotājiem par profilakses un rīcības pasākumiem veselības jomā dabas katastrofas apdraudējuma gadījumā.	SPKC, NMPD, VI	
	Uzraudzīt un kontrolēt normatīvo aktu ievērošanu epidemioloģiskās drošības un vides veselības jomā, t.sk. dzeramā ūdens un peldūdeņu nekaitīguma jomā.	VI	
Resursi / rezerves	Plānot nepieciešamo medicīnisko resursu (IAL, slimnīcas gultu, medikamentu un medicīnas ierīču) apmēru Ā/S un apdraudējuma gadījumam.	VM, NMPD	NVD, ZVA
	Uzturēt un aktualizēt informācijas uzskaites sistēmu par stacionāro ārstniecības iestāžu esošo resursu nodrošinājumu un papildu nepieciešamajiem medicīnas resursiem dabas katastrofas apdraudējuma un ĀS laikā.	NMPD	
	Aktualizēt un uzturēt informācijas uzskaiti par stacionāro ārstniecības iestāžu esošo resursu nodrošinājumu un papildu nepieciešamajiem medicīnas resursiem.	VM, NMPD	NVD
	Regulāri sekot rezervēs pieejamo medicīnisko resursu apjomam, uzraudzīt tā piemērotību un gatavību lietot dabas katastrofas izraisīta apdraudējuma vai ĀS laikā.	NMPD, ārstniecības iestādes	SPKC, profesionālās asociācijas
	Nodrošināt dalību EK kopīgo iepirkumu procedūrās un veikt iepirkumus atbilstoši noteiktajām prioritātēm.	NVD	
	Slēgt sadarbības līgumus ar izglītības iestādēm par medicīnas un citu specialitāšu studentu iesaisti darbam ārstniecības iestādēs un citās veselības nozares institūcijās apdraudējuma un ĀS laikā.	VM	iesaistītās institūcijas
	Uzturēt zāļu krājumus atbilstoši Ministru kabineta 2007.gada 27.marta noteikumos Nr. 220 "Zāļu iegādes, uzglabāšanas, izlietošanas, uzskaites un iznīcināšanas kārtība ārstniecības iestādēs un sociālās aprūpes institūcijās" noteiktajam: • stacionārām ārstniecības iestādēm uzturēt trīs mēnešu zāļu patēriņa krājumus; • ambulatorajās ārstniecības iestādēs, kurās ir slēgta tipa aptiekas, un NMPD savas darbības nodrošināšanai uzturēt viena mēneša zāļu patēriņa krājumus.	NMPD, Ārstniecības iestādes	
Veselības aprūpe	Aktualizēt 1x gadā slimnīcas KM plānu.	NMPD slimnīcas	
	Koordinēt slimnīcu KM plānu izstrādi un aktualizāciju.	NMPD	
	Sniegt priekšlikumus par ārstniecības personāla zināšanu un kompetenču celšanu veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai.	VM, Profesionālās asociācijas	
	Uzturēt informāciju un ziņot ārstniecības iestādēm par Hospitalizācijas vietu plāna izmaiņām.	NVD	SPKC
	Organizēt un piedalīties mācībās un mācību treniņos par dabas katastrofas apdraudējumu radītās ietekmes un seku pārvarēšanai veselības nozarē ĀS gadījumā, tai skaitā IAL lietošana, dekontaminācijas un ārstniecības procesa nodrošināšana.	NMPD Ārstniecības iestādes	
	Apzināt ārstniecības iestāžu Morgu un privāto tiesību juridisko personu resursus (aukstumkameru ietilpību, konteineru – refrīžatoru pieejamību noma) tiesu medicīniskās ekspertīzes veikšanai paredzēto mirušo īslaicīgai uzglabāšanai ĀS gadījumos ar lielu mirušo skaitu.	VTMEC	

Laboratorija	Koordinēt un monitorēt laboratoriskās izmeklēšanas iespējas un kapacitāti.	RAKUS NRL BIOR
	Piedalīties testēšanas kvalitātes pārbaudē un iesaistīties laboratorisko testu validēšanā.	RAKUS NRL BIOR
	Aktualizēt stratēģiju un mehānismu kā koordinēt laboratoriju tīkla darbību dabas katastrofas apdraudējuma/ĀS gadījumā.	RAKUS NRL BIOR

3. Atbildības un rīcības pasākumi dabas katastrofas izraisīta apdraudējuma un ārkārtas situācijas gadījumā atbilstoši ārkārtas situācijas reaģēšanas režīmam

Gatavības reaģēšanas režīms

Tēma	Pasākums	Izpildes laiks	Vadošā institūcija	Līdzatbildīgie
Vadība un koordinācija	Atbilstoši sniegtajai informācijai izvērtēt un noteikt VM Ārkārtas vadības grupas sastāvu un noteikt darbības regularitāti.	Pēc nepieciešamības	VM	VM padotības iestādes
	Sniegt informāciju VM par sākotnējo apdraudējuma riska novērtējumu, cietušo skaitu un iesaistāmo resursu nodrošinājumu.	2h	VI, SPKC NMPD	
	Sasaukt VM ārkārtas vadības grupu situācijas vērtēšanai un priekšlikumu apkopošanai par veselības nozares darbu apdraudējuma gadījumā.	Pēc nepieciešamības	VM	VM padotības iestādes
	Sasaukt VOMK sēdi lēmumu pieņemšanai par rīcību Veselības nozares institūcijās. Sniegt informāciju par situāciju atbilstoši kompetencei. Noteikt veselības nozares reaģēšanas režīma līmeni.	Pēc nepieciešamības	VM	Iesaistītās institūcijas atbilstoši kompetencei un identificētajam apdraudējumam
	Nodrošināt VM padotības iestāžu darbību atbilstoši iestādes kārtības noteiktajām procedūrām/plāniem rīcībai ĀS vai to draudu gadījumā un darbības nepārtrauktības nodrošināšanai atbilstoši iestādes noteiktajam reaģēšanas režīmam, izvērtējot apdraudējumu risku un resursu pieejamību.	Nekavējoties, pēc lēmuma pieņemšanas	VM padotības iestādes	
	Piedalīties pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisijas darbā, informēt par infekcijas slimības izraisīta apdraudējuma situāciju un nepieciešamo profilakses pasākumu realizāciju un nepieciešamo atbalstu veselības nozarei no CAK.	Pēc nepieciešamības	CAK pārstāvji no VM padotības iestādēm un ārstniecības iestādēm	
Komunikācija / sabiedrības informēšana	Nodrošināt sabiedrību un pakalpojumu sniedzējus ar informāciju par veselības nozares veiktajiem pasākumiem un nepieciešamo rīcību, preventīviem un rīcības pasākumiem.	Ne vēlāk kā 1h laikā pēc informācijas saņemšanas/jaunās informācijas saņemšanas	VM	NMPD, SPKC, VI, NVD

	Nodrošināt nozares komunikāciju saskaņā ar VKM plāna 11. pielikumā "Informēšanas, sadarbības un deleģēšanas shēma komunikācijas speciālistiem ārkārtas situācijās" noteikto. Valsts līmenī vienotu komunikāciju nodrošina atbildīgās nozares apdraudējuma pārvaldītājs atbilstoši VCA plānā noteiktajam.	Nekavējoties, pēc informācijas saņemšanas un lēmuma pieņemšanas	VM	VM padotības iestādes, ārstniecības iestādes
	Sagatavot informatīvus un skaidrojošus materiālus (t.sk. bukletus un plakātus) sabiedrībai, veselības aprūpes profesionāļiem, pakalpojumu sniedzējiem un sociālās aprūpes profesionāļiem.	Nekavējoties, pēc informācijas saņemšanas un lēmuma pieņemšanas	Atbilstoši apdraudējuma veidam	VM, NMPD, VI, SPKC, NVD
	Regulāri informēt plašsaziņas līdzekļus un/vai organizēt preses konferences, sadarbojoties ar veselības aprūpes un sabiedrības veselības profesionāļiem. Aktuālo informāciju ievietot interneta tīmekļa vietnēs.	Regulāri	VM	NMPD, VI
Informācijas apmaiņa starp institūcijām	Nodrošināt informācijas apziņošanu un apmaiņu atbilstoši VKM plāna 1. pielikuma shēmai "Informācijas apmaiņas un reaģēšanas aktivizācijas shēma" un saskaņot informācijas apmaiņas algoritmu, saziņas kanālus un regularitāti veselības nozares iestāžu starpā un ar citu nozaru iesaistītajām institūcijām par notikuma attīstību, nepieciešamajiem rīcības pasākumiem.	Nekavējoties, pēc informācijas saņemšanas	Iesaistītās institūcijas	
	Nepieciešamības gadījumā, nodrošināt informācijas saņemšanu un nosūtīšanu, izmantojot PVO un ES informācijas kanālus (piem., SVAN, EWRS).	Pēc nepieciešamības	SPKC, NMPD	VM
	Uzraudzīt, t.sk. kontrolēt, normatīvajos aktos noteikto epidemioloģiskās drošības un vides veselības prasību ieviešanu un izpildi.	Pastāvīgi	VI	
	Apkopo un analizē informāciju par dabas katastrofas attīstības gaitu un novērtē apdraudējuma ietekmes risku uz cilvēka veselību.	Pastāvīgi	VI	
	Nepieciešamības gadījumā pēc laikapstākļu uzlabošanās, novērtē apdraudējuma, piemēram, plūdu skarto objektu higiēnisko stāvokli un sniedz rekomendācijas laboratorisko izmeklējumu veikšanai, lai lemtu par seku novēršanas pasākumiem, iedzīvotājiem drošu dzīves un darba vidi, nepieciešamības gadījumā ņem dzeramā ūdens paraugus.	Pēc nepieciešamības	VI	
Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumi	Analizēt rezervēs pieejamo medicīnisko resursu apjomu, novērtēt tā piemērotību konkrētā apdraudējuma seku novēršanai.	Pastāvīgi	NMPD	VM
	Izvērtēt esošos medikamentu krājumus, plānotās piegādes un plānot nepieciešamo papildus medikamentu iegādi.	Pastāvīgi	VM	ZVA, NVD
	Organizēt papildus medicīnisko resursu – medikamenti, medicīnas ierīces, IAL iegādes veselības nozares vajadzībām.	Pastāvīgi	VM	Iesaistītās institūcijas
	Organizēt veselības nozares papildus iegādāto medicīniskos resursu centralizētu uzglabāšanu.	Pastāvīgi	VM, NVD, NMPD	Iesaistītās institūcijas
Resursi / rezerves				

	Apkopot informāciju par stacionāro ārstniecības iestāžu esošo resursu nodrošinājumu un papildus nepieciešamajiem medicīniskajiem resursiem.	Pastāvīgi	VM, NMPD	NVD
	Noteikt atbildīgo institūciju par papildus iegādāto medicīnisko resursu izdales koordinēšanu veselības nozares institūcijām un ārstniecības iestādēm.	Pastāvīgi	VM	
	Pēc pieprasījuma izstrādāt kritērijus/vadlīnijas medicīniskajām ierīcēm noteikto prasību ievērošanai, t.sk. sniegt konsultācijas ārstniecības iestādēm, ražotājiem, piegādātājiem.	Pēc nepieciešamības	VI	
	Uzraudzīt farmācijas jomu regulējošo normatīvo aktu izpildi attiecībā uz cilvēkiem paredzēto zāļu un vakcīnu apriti.	Pastāvīgi	VI	
	Apzināt medicīnas un citu specialitāšu studentu iesaisti darbam ārstniecības iestādēs un citās veselības nozares institūcijās apdraudējuma un ĀS laikā.	Pēc nepieciešamības	VM	Iesaistītās institūcijas
Veselības aprūpe	Rīcība atbilstoši slimnīcas KM plānā noteiktam.	Nekavējoties, pēc lēmuma pieņemšanas	NMP slimnīcas	
	Nodrošināt NMP brigāžu darba koordinēšanu un operatīvo vadību, sniedzot NMP un koordinējot cietušo hospitalizācijas plūsmu.	Nekavējoties, pēc lēmuma pieņemšanas	NMPD	
	Nodrošināt specializētās NMP sniegšanas darba koordinēšanu, nepieciešamības gadījumā organizēt brigāžu un ārstu speciālistu nosūtīšanu uz slimnīcām.	Pastāvīgi	NMPD	NMP slimnīcas
	Organizēt medicīniskās palīdzības pieejamību slimnīcu uzņemšanas nodaļās.	Pastāvīgi	NMP slimnīcas	
	Organizēt pacientu pieņemšanu ģimenes ārstu prakses vietā un/vai attālinātas konsultācijas telefoniski vai tiešsaistē.	Pastāvīgi	Ģimenes ārstu prakses	NVD
	Veikt hospitalizēto pacientu uzskaiti.	Pastāvīgi	NVD	NMPD
	Veikt pārvešanas gadījumu uzskaiti.	Pastāvīgi	NVD, NMPD	
	Plānot ārstniecības iestāžu pakāpenisku evakuāciju no apdraudējuma skartās teritorijas.	Nekavējoties, pēc lēmuma pieņemšanas	VM, NMPD, NVD	NMP slimnīcas
Laboratorija	Iegādāties atbilstošos testēšanas materiālus. Koordinēt savlaicīgu laboratorisko diagnostikas nodrošināšanu gan nacionālajā, gan lokālajā līmenī.	Pastāvīgi	RAKUS NRL, BIOR	
	Piedalīties testēšanas kvalitātes pārbaudē un iesaistīties laboratorisko testu validēšanā nezināmas izcelsmes slimību gadījumā.	Pastāvīgi	RAKUS NRL, BIOR	
	Koordinēt un monitorēt laboratoriskās izmeklēšanas iespējas un kapacitāti.	Pastāvīgi	RAKUS NRL, BIOR	

	Sniegt priekšlikumus par līgumu slēgšanu starp NVD un privātajām laboratorijām par pakalpojuma izpildi.	Pastāvīgi	RAKUS NRL, BIOR
--	---	-----------	-----------------------

Ārkārtas reaģēšanas režīms

Tēma	Pasākums	Izpildes laiks	Vadošā institūcija	Līdzatbildīgie
Vadība un koordinācija	Pasākumi, kas noteikti Gatavības reaģēšanas režīmā, papildus:			
	Apkopot informāciju par apdraudējuma riska novērtējumu un nepieciešamību izskatīt jautājumu par ārkārtas reaģēšanas režīma izsludināšanu.	1h laikā no izmainītās situācijas konstatēšanas	NMPD, NVD, VI	
	Sasaukt VM Ārkārtas vadības grupu situācijas izvērtēšanai un priekšlikumu apkopošanai par veselības nozares darbu apdraudējuma gadījumā.	2 h laikā	VM	
	Sasaukt VOMK sēdi lēmumu pieņemšanai par rīcību veselības nozares institūcijās, lai: - izvērtētu un analizētu visu pieejamo informāciju; - noteiktu kontroles un prevencijas pasākumu apjomu; - izvērtētu iespējamās izmaiņas veselības aprūpes pakalpojuma sniegšanā; - analizētu nepieciešamā papildus resursa iesaisti un mehānismus.	1 dienas laikā	VM	
	Sagatavot informāciju par situāciju veselības nozarē un ziņot KVC un Ministru kabineta krīzes vadības sēdē.	2 dienu laikā	Veselības ministrija	visas iesaistītās institūcijas
Komunikācija / sabiedrības informēšana	Pasākumi, kas noteikti Gatavības reaģēšanas režīmā.			
Informācijas apmaiņa starp iesaistītajām institūcijām	Pasākumi, kas noteikti Gatavības reaģēšanas režīmā, papildus:			
	Nodrošināt informācijas apmaiņu atbilstoši VKM plāna 4.pielikumam "Gatavība un rīcība dabas katastrofas izraisītā negadījumā".	Ne vēlāk kā 1h laikā pēc jaunas informācijas saņemšanas	NMPD, VI, NVD	Iesaistītās institūcijas
Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumi	Pasākumi, kas noteikti Gatavības reaģēšanas režīmā.			

Resursi / rezerves	Pasākumi, kas noteikti Gatavības reaģēšanas režīmā, papildus:			
	Atbilstoši pieejamo medicīnisko resursu apjomam noteikt prioritārās grupas (ambulatorā veselības aprūpe, stacionārā veselības aprūpe) resursu saņemšanai.	Pēc nepieciešamības	VM, VOMK	
	Organizēt iegādāto medicīnisko resursu piegādes veselības nozares institūcijās un ārstniecības iestādēs.	Pēc nepieciešamības	VM	Iesaistītās institūcijas
	Apkopot informāciju, kurās ārstniecības iestādēs nepieciešama papildus medicīnas personāla piesaisti.	Regulāri	VM ,	Ārstniecības iestādes
	Apkopot informāciju par vajadzībām, kuras nevar nodrošināt, pārorganizējot veselības aprūpes pakalpojuma sniegšanas kārtību vai veicot iepirkumus.	Pēc nepieciešamības	VM	NMPD, NMP slimnīcas
	Vērtēt nepieciešamību pieprasīt starptautisko palīdzību un, ja nepieciešams, iesniegt starptautiskās palīdzības pieprasījumu MK.	Pēc nepieciešamības	VM	
Veselības aprūpe	Pasākumi, kas noteikti Gatavības reaģēšanas režīmā, papildus:			
	Saņemot riska novērtējumu no katastrofas pārvaldošās institūcijas par apdraudējuma iespējamu tiešu ietekmi uz ārstniecības iestādes infrastruktūru uzsākt pakāpenisku evakuāciju no apdraudējuma skartās teritorijas.	Pēc nepieciešamības	VM, NMPD, NVD	
	Izstrādāt priekšlikumus un pieņemt lēmumu par veselības nozares pakalpojuma sniegšanas apjomu un kārtību ierobežotu resursu un paaugstināta pakalpojumu pieprasījuma apstākļos.		VOMK	Iesaistītās institūcijas
Laboratorija	Pasākumi, kas noteikti Gatavības reaģēšanas režīmā, papildus:			
	Noteikt laboratoriskās izmeklēšanas kārtību un apjomu, lai nodrošinātu pieejamību izmeklējumiem atbilstoši situācijai un nepieciešamai epidemioloģiskai un vides veselības uzraudzībai.		RAKUS NRL, BIOR	VI

Ārkārtas situācija veselības nozarē

Tēma	Pasākums	Izpildes laiks	Vadošā institūcija	Līdzatbildīgie
Vadība	Pasākumi, kas noteikti Gatavības un Ārkārtas reaģēšanas režīmā.			

Komunikācija / sabiedrības informēšana	Pasākumi, kas noteikti Gatavības un Ārkārtas reaģēšanas režīmā.				
Informācijas apmaiņa starp iesaistītajām institūcijām	Pasākumi, kas noteikti Gatavības un Ārkārtas reaģēšanas režīmā.				
Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumi	Pasākumi, kas noteikti Gatavības un Ārkārtas reaģēšanas režīmā.				
Resursi / rezerves	Pasākumi, kas noteikti Gatavības un Ārkārtas reaģēšanas režīmā, papildus:				
	Organizēt un veikt centralizētu laboratorijas aprīkojuma, piederumu, reaģentu iepirkumu veselības nozares vajadzībām.	Pēc nepieciešamības	NVD	RAKUS NRL	
	Iesaistīt pieejamo papildus (studenti, veselības aprūpes profesionāļi, kas ikdienā nestrādā veselības nozarē) medicīnas personālu veselības aprūpes pakalpojuma nodrošināšanā.	Pēc nepieciešamības	Iesaistītās institūcijas		
Veselības aprūpe	Pasākumi, kas noteikti Gatavības un Ārkārtas reaģēšanas režīmā, papildus:				
	Nodrošināt veselības aprūpes pakalpojuma sniegšanu atbilstoši VOMK lēmumam. Pasākums var ietvert plānveida pakalpojuma nodrošināšanas izmaiņas, esošo stacionāro gultu pārprofilēšanu, papildus stacionāro gultu izvēršanu, u.c.		NMP slimnīcas; ārstniecības personas		
	Organizēt medicīniskās palīdzības pieejamību slimnīcu uzņemšanas nodaļās.	Pastāvīgi	NMP slimnīcas		

Laboratorija	Pasākumi, kas noteikti Gatavības un Ārkārtas reaģēšanas režīmā, papildus:		
	Noteikt laboratoriskās izmeklēšanas kārtību un apjomu ĀS laikā.	VOMK	M, RAKUS NRL, SPKC, BIOR

Atjaunošanas pasākumi

Tēma	Pasākums	Vadošā institūcija	Līdzatbildīgie
Vadība un koordinācija	Sasaukt VOMK sēdi lēmumu pieņemšanai par Veselības nozares institūciju rīcību atceļot ĀS, lai: - izvērtētu un analizētu visu pieejamo informāciju; - noteiktu preventīvos un kontroles pasākumus, kurus jāturpina realizēt pēc ĀS; - noteiktu veselības aprūpes pakalpojuma nodrošināšanas apjomu un kārtību.	VM	Iesaistītās institūcijas
	Izvērtēt un pilnveidot VKM plānu un tā 4.pielikumu "Gatavība un rīcība dabas katastrofas izraisītā negadījumā".	NMPD	Iesaistītās institūcijas
	Organizēt ĀS analīzi.	VM	Iesaistītās institūcijas
	Apkopot un izvērtēt informāciju par veselības aprūpes nozares līdzekļu izlietojumu.	VM	Iesaistītās institūcijas
	Organizēt mācības un stiprināt gatavību dabas katastrofas izraisīta apdraudējuma un ĀS gadījumā.	NMPD	Iesaistītās institūcijas
	Piedalīties pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisijas darbā, sniegt informāciju situācijas analīzei un izvērtējumam.	CAK pārstāvji no VM padotības iestādēm un ārstniecības iestādēm	
Komunikācija / sabiedrības informēšana	Nodrošināt informāciju sabiedrībai par ĀS atcelšanu.	VM	
	Nodrošināt informāciju sabiedrībai par profilakses un kontroles pasākumiem, kas jāturpina ievērot, un pieejamo veselības aprūpes pakalpojuma apjomu un kārtību.	VM	
	Izvērtēt ĀS laikā realizētos ĀS krīzes komunikācijas pasākumus un pilnveidot ĀS krīzes komunikācijas noteiktos pasākumus VKM plānā.	VM, NMPD	Iesaistītās institūcijas
Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumi	Sagatavot un sniegt analītisku vērtējumu par veikto sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu efektivitāti.	VI	
	Uzraudzīt un kontrolēt normatīvajos aktos un pēc nepieciešamības rekomendācijās noteikto preventīvo un kontroles prasību izpildi.	VI	
Resursi / rezerves	Apkopot informāciju par medicīnisko resursu (IAL, medikamentu, medicīnas ierīču) atlikušajiem krājumiem. Izvērtēt medicīnisko resursu atjaunošanas iespējas un kārtību.	VM, NMPD	Iesaistītās institūcijas

Veselības aprūpe	Pēc pieprasījuma izstrādāt kritērijus/vadlīnijas medicīnisko ierīču atbilstībai prasībām un/vai pēc uzaicinājuma piedalīties novērtēšanā. Uzraudzīt un kontrolēt farmācijas jomu regulējošo normatīvo aktu izpildi attiecībā uz cilvēkiem paredzēto zāļu un aktīvo vielu apriti.	VI	
	Organizēt medicīnisko resursu atjaunošanu (iepirkumu organizēšana).	VM	Iesaistītās institūcijas
	Nodrošināt veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu tādā apjomā un kārtībā, kā to noteicis VOMK.	VM	Iesaistītās institūcijas
	Izvērtēt un veikt nepieciešamos grozījumus slimnīcas KM plānā atbilstoši situācijai.	NMP slimnīca	
Laboratorija	Sniegt ieteikumus slimnīcu KM plānu pilnveidošanai.	NMPD	
	Atjaunot laboratoriskās izmeklēšanas iespējas un kapacitāti.	RAKUS NRL, BIOR	
	Sagatavo stratēģiju un mehānismu, kā uzlabot laboratoriju tīkla darbības koordināciju apdraudējuma un ĀS gadījumā.	RAKUS NRL, BIOR	

Sadarbības institūciju rīcība

Citu nozaru atbildīgās institūcijas pasākumus realizē atbilstoši VCA plānā un citos normatīvajos aktos noteiktajam.		
Latvijas vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	- Informē sabiedrību un par civilo aizsardzību atbildīgās institūcijas par bīstamām meteoroloģiskām un hidroloģiskām parādībām, kas var izraisīt katastrofas, postījumus un avārijas, un kas var būt saistītas ar izmaiņām vides kvalitātē; - Sniedz par civilo aizsardzību atbildīgajām institūcijām informāciju pazemes ūdens ieguves urbumu aizsardzības pasākumu plānošanā un ūdens apgādes nodrošināšanā, ja ir valsts apdraudējums.	
Valsts vides dienests (VVD)	- Piedalās seku likvidēšanas pasākumu organizēšanā atbilstoši kompetencei. - Piedalās bīstamo zonu novērtēšanā, sniedz VVD rīcībā esošo informāciju par iespējamām ķīmiskām vielām apkārtējā vidē, rūpnieciskajos objektos u.c. - Pēc akūtās situācijas pārtraukšanas, novērtē apdraudējuma skarto apkārtējo vides teritoriju, organizē laboratorisko analīžu veikšanu vides paraugiem, lai lemtu par turpmākajiem seku novēršanas pasākumiem.	
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD)	- Atbilstoši kompetencei vada glābšanas darbus notikuma vietā. - Izstrādā ieteikumus iedzīvotāju rīcībai iespējamās katastrofas gadījumā. - Izmantojot plašsaziņas līdzekļus, sniedz informāciju katastrofas skarto vai apdraudēto teritoriju iedzīvotājiem par katastrofu, tās draudiem un pasākumiem bīstamības novēršanai vai samazināšanai.	

	• Dod norādījumus reaģēšanā iesaistītajām institūcijām, kā arī fiziskajām personām par rīcību notikumu vietā.	
Valsts policija (VP)	• Piedalās bīstamajā zonā esošo iedzīvotāju brīdināšanā par apdraudējumu un rīcību avārijas zonā. • Nodrošina notikuma vietas norobežošanu, apsardzi un sabiedriskās kārtības uzturēšanu. • Nodrošina transporta kustības regulēšanu. • Sniedz pirmo palīdzību saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. • Nodrošina bojā gājušo cilvēku identificēšanu un uzskaiti, organizē transportēšanu uz VTMEC.	
Nacionālie bruņotie spēki (NBS)	• Piedalās preventīvo un reaģēšanas pasākumu veikšanā. • Piedalās neatliekamo ārkārtējo situāciju izraisījušo notikumu seku likvidēšanas pasākumos. • Sniedz pirmo palīdzību. • Piedalās iedzīvotāju un materiālo vērtību evakuācijā un apsardzē. • Piedalās glābšanas un meklēšanas darbos. • Sniedz atbalstu VP nodrošināt sabiedrisko kārtību un drošību. • Pēc NMPD pieprasījuma nodrošina pacientu medicīnisko transportēšanu, izmantojot NBS Gaisa spēku gaisa kuģus.	<i>Saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 5.oktobra noteikumiem Nr.946 "Kārtība, kādā Nacionālie bruņotie spēki piedalās avārijas, ugunsdzēsības un glābšanas darbos, kā arī neatliekamos ārkārtējo situāciju izraisījušo notikumu seku likvidēšanas pasākumos".</i>
Valsts robežsardze (VRS)	• Pēc NMPD pieprasījuma nodrošina pacientu medicīnisko transportēšanu, izmantojot VRS gaisa kuģus. • Sniedz pirmo palīdzību Latvijas Republikas pierobežas joslā. • Piedalās glābšanas un meklēšanas darbos.	
Pašvaldības	• Nodrošina iedzīvotāju evakuāciju no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, kā arī šo iedzīvotāju uzskaiti, pagaidu izmitināšanu, ēdināšanu un sociālo aprūpi. • Savu iespēju robežās nodrošina katastrofas pārvaldīšanā iesaistītajām valsts un pašvaldības institūciju amatpersonām, juridiskajām un fiziskajām personām piemērotus darba un sadzīves apstākļus. • Organizē psihosociālo, tai skaitā psiholoģisko, atbalstu cietušajiem vai viņu tuviniekiem.	<i>Atbilstoši CAKP likuma 11.pantam, pašvaldību CAP un Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumam</i>